

Med livet som innsats for vitenskapen

Det krever ofte stor innsats fra forskere for å drive vitenskapen framover. Mange forskere har også risikert mye for å teste hypotesene sine, til og med sin egen helse. Her skal du få lese om to forskere som risikerte helsen sin for å finne ut hva magesår kommer av.

Bakterien fikk navnet *Helicobacter pylori* fordi den var spiralformet. Helico betyr spiral, og bacter betyr bakterie.

Magesår er en sykdom som er svært ubehagelig. Du kan få sure oppstøt, kvalme og oppkast, og hvis magesåret begynner å blø, kan det være farlig. I begynnelsen av 1980-årene mente de fleste leger at

magesår skyldtes for høy produksjon av magesyre. Legene mente at stress eller at du spiste sterk mat, kunne føre til økt produksjon av magesyre, noe som gjorde deg syk. Pasientene ble behandlet med

ulike legemiddel som reduserte nivået av syre i magesekken. Selv om dette gjorde plagene mildere, ble pasientene sjelden friske, og de måtte ofte ta medisiner resten av livet.

På samme tid fantes det også rapporter om pasienter som var blitt friske etter en antibiotikakur. Antibiotika er medisiner som dreper bakterier. Noen mente også at de hadde funnet bakterier i prøver fra magesår, men forskere som sa dette, ble avvist og ledd av. De fleste trodde det var umulig for bakterier å leve i magesekken fordi det er så surt der.

Bakterier kan dyrkes i laboratoriet.

I 2005 fikk Warren og Marshall en nobelpris for forskningen sin.

De australske forskerne Robin Warren og Barry Marshall mente noe annet. De hadde funnet bakterier i prøver fra magesår og hadde en hypotese om at disse bakteriene var årsaken til sårene. Bakterien de fant, ga de navnet *Helicobacter pylori* fordi den var spiralformet. Men selv om Warren og Marshall klarte å finne bakterien og dyrke den i laboratoriet, hadde de problemer med å vise at bakterien kunne gi magesår, blant annet fordi

mange mennesker har denne bakterien i magen uten å bli syke.

I juni 1984 drakk Marshall med vilje en væske som inneholdt magesårbakterien. Bare noen få dager etter viste bilder fra magesekken hans tegn til magesår. Prøver fra sårene viste også at bakterien var til stede. Etter behandling med antibiotika forsvant sårene, og han ble frisk igjen. Da Marshall og Warren skrev en artikkel om

disse resultatene, fikk andre forskere endelig øynene opp for hypotesen deres.

I dag er det kjent i hele verden at *Helicobacter pylori*-infeksjon er den vanligste årsaken til magesår. Pasientene får fortsatt medisiner som reduserer nivået av syre i magesekken, fordi denne bakterien trives dårlig når det blir mindre surt, men samtidig får de antibiotika som dreper bakteriene. De fleste blir helt friske.

- 1 Hva betyr *Helicobacter*?
- 2 Hvorfor tror du det var så vanskelig for Warren og Marshall å få gjennomslag for hypotesen sin?
- 3 Pasienter med magesår får antibiotika for å drepe bakterien *Helicobacter pylori*. Bruk internett og finn ut hvordan antibiotika ble oppdaget.

